

2. Здоров'є населення Республіки Беларусь: стат. збірник / И.А.Костевич, И.С.Кангро, Е.И.Кухаревич, и др. – Минск, 2014. – 219 с.

Криворучко Роман

студент спеціалітету

Науковий керівник :Семенюшена Н.В., к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ІНСТИТУТ БАНКРУТСТВА ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ САНАЦІЇ БОРЖНИКА

У системі цивільно-правових відносин банкрутство є одним з способів ліквідації організації, тобто припинення існування юридичної особи без переходу його прав і обов'язків у порядку правонаступника до інших осіб, що застосовується у випадку, якщо вартість майна ліквідованого суб'єкта, котрий господарює, недостатня для задоволення вимог усіх кредиторів.

Історія розвитку економічних відносин свідчить, що банкрутство з'явилося одночасно з виникненням банківської системи та торговельних відносин. Проте відродження інституту банкрутства пов'язане, передусім, з початком ринкових перетворень в економіці України. Цей інститут покликаний у добровільному чи примусовому порядку сприяти оздоровленню або ліквідації неплатоспроможних підприємств. Навіть у країнах з розвинутою економікою процес банкрутства є досить поширеним.

Особливість інституту банкрутства полягає в тому, що в ньому переплітаються матеріальні і процесуальні норми.

Однією з судових процедур банкрутства, які відповідно до частини 1 статті 4 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі Закон) [1] застосовуються щодо боржника є санація (відновлення платоспроможності) боржника.

Важливо розуміти, що банкрутство юридичної особи і ліквідація підприємства-банкрута – поняття не тотожні, оскільки, за [1] передбачає для боржника, крім ліквідації банкрута, процедури, що дозволяють йому відновити платоспроможність в особливому правовому режимі, а саме: розпорядженням майном боржника, санація (відновлення платоспроможності) боржника, мирова угода.

Відповідно до ст.1 Закону, санація – це система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або

частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника

У зв'язку із тим, що незважаючи на тривалу полеміку серед науковців та практиків, досі не вироблено єдиного підходу до систематизації облікової методики під час санації банкрутів. За останні роки питанню оцінки фінансово-економічного стану підприємства приділяли увагу в своїх працях М.І. Баканов, О.В. Єфімова, А.М. Ковальов, М.І. Комнін, А.Д. Шеремет та інші.

При ліквідації організації-банкрута можна виділити наступні основні напрямки облікової роботи:

- інвентаризація й оцінка майна підприємства; складання проміжного ліквідаційного балансу;
- облік реалізації ліквідаційної маси; облік витрат щодо здійснення конкурсного виробництва; облік розрахунків із кредиторами; складання остаточного ліквідаційного балансу.

Методика обліку і контролю ґрунтується на приведенні всіх облікових даних у відповідність до фактичної наявності майна, виявленої в результаті інвентаризації, а кредиторської заборгованості – з результатами розгляду претензій кредиторів. Для цього необхідно внести зміни до робочого плану рахунків, порядок формування аналітичної інформації і здійснити перегрупування аналітичних даних між синтетичними рахунками.

Якщо кредитор має вимоги, що відносяться до різних черг, то виникає і необхідність їх відображення на різних рахунках, навіть якщо вони впливають з одного договору чи зобов'язання.

Для побудови синтетичного обліку в розрізі черговості погашення вимог кредиторів, відособленого обліку витрат і розрахунків, що виникають після банкрутства і які погашаються поза чергою, необхідно перегрупувати дані аналітичних рахунків між синтетичними рахунками. Уникнути нестикування чи втрати даних при перенесенні дозволить аналітична відомість використовувана при врахуванні вимог кредиторів. Занесення даних у реєстри обліку в новому аналітичному розрізі є можливим лише після завершення приймання претензій кредиторів, що займає мінімум два-три місяці.

При здійсненні розрахунків із кредиторами важливим етапом є контроль за правильністю і своєчасністю погашення заборгованості відповідно до реєстру кредиторів, що забезпечується застосуванням аудиту який містить наступні етапи (рис. 1).

Виявлені в процесі перевірки порушення у веденні бухгалтерського обліку необхідно оформити у виді відомості.

При процедурі банкрутства розпорядження майном боржника тимчасовий керуючий може запросити аудитора для проведення перевірки різних сторін діяльності підприємства-боржника, аналізу фінансового стану і надання консультаційних послуг. Зокрема, для консультації з питань складання Звіту тимчасового керуючого, де міститься фінансовий аналіз діяльності боржника й аналіз кредиторської заборгованості. Тобто в даному випадку специфіка

аудиторської перевірки підприємства-банкрута полягає в тому, що аудитор не складає аудиторського висновку, а його послуги використовуються для складання Звіту тимчасового керуючого.

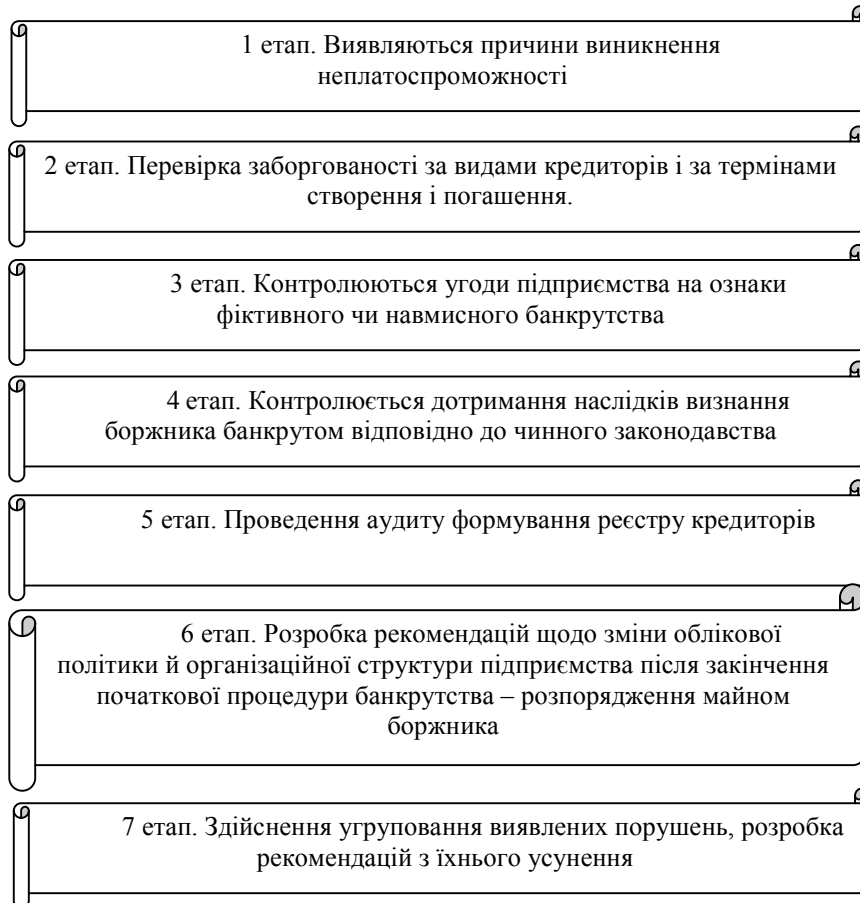

Рис. 1. Етапи контролю за правильністю і своєчасністю погашення заборгованості

Таким чином, можна зробити висновок, що логічно обґрунтована побудова аналітичного обліку на підприємствах-банкрутах є інформаційною базою для відображення активів і зобов'язань на синтетичних рахунках. Особливе значення має організація обліку вимог кредиторів, оскільки саме порядок розрахунків з кредиторами банкрутство організації вносить найбільші зміни в порівнянні з позитивно діючим підприємством.

Список використаних джерел

1. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом [Текст] : [закон України : офіц. текст : за станом на 06.06.2015 р. / Верховна Рада України; Закон від 14.05.1992 № 2343-ХІІ // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 31. – С.440. – Доступно також з мережі Інтернет : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12> (дата звернення 17.11.2015). – Заголовок з екрана.